

Directivas per l'attestat e la promoziun per las scolas popularas grischunas

sa basond sin l'art. 23 da la lescha da scola dals 26 da november 2000 e sin l'art. 14 da l'ordinaziun executiva tar la lescha da scola sco er sin l'ordinaziun da promoziun da la regenza dals 15 da matg 2001

relaschadas dal departament d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient ils 19 da matg 2005

Art. 1

Princip

¹ Primarmain duai vegnir giuditgà e promovì tenor la promoziun d'emprender ed ils uffants resp. ils giuvenils obligads d'ir a scola duain star en il center.

² Almain a la fin da l'onn da scola vegnan infurmadas las persunas cun la pussanza dals geniturs da las scolaras e dals scolars entras in attestat sur da la cumpetenzza en la materia, il cumportament d'emprender e da lavurar ed il cumportament social.

³ Il cussegl da scola decida sin proposta da las persunas d'instrucziun, en tge classas e cura ch'i vegn dà in attestat commentà u in attestat da notas.

Art. 2

Observaziun, giudicament, promoziun

¹ Durant l'onn da scola observan las persunas d'instrucziun la scolara resp. il scolar en ils secturs cumpetenzza en la materia, cumportament d'emprender e da lavurar e cumportament social e giuditgeschan e promovon ella resp. el a differentas modas.

² Las observaziuns vegnan nudadas da las persunas d'instrucziun en ina furma individuala ch'è cunvegnetta per ellas. Ellas servan sco fundament per giuditgar las scolaras ed ils scolars sco er per il discurs cun ellas resp. cun els, cun las persunas cun la pussanza dals geniturs, cun las persunas d'instrucziun che fan part da l'instrucziun sco er cun autras expertas e cun auters experts.

³ Las persunas cun la pussanza dals geniturs ston vegnir infurmadas immediatamain davart observaziuns extraordinarias (tuttenina ina ferma sminuziun da la prestaziun, singularitads marcantas dal cumportament e.u.v.) che pon avair consequenzas per l'attestat dal semester u da l'onn.

Discurs da qualificaziun	Art. 3
	¹ Almain ina giada l'onn ha lieu in discurs da qualificaziun per mintga scolara resp. per mintga scolar.
	² Il discurs da qualificaziun serva a barattar infurmaziuns davart las pretensiuns da la prestaziun sco er davart il stadi ed il progress areguard la cumpetenzza en la materia, il cumportament d'emprender e da lavurar ed il cumportament social.
	³ Al discurs da qualificaziun sa participeschjan per regla las personas cun la pussanza dals geniturs, la scolara resp. il scolar sco er la persona d'instrucziun responsabla. Las personas d'instrucziun spezializadas (incl. la persona d'instrucziun da religiun) pon er vegnir consultadas al discurs sin atgna dumonda u sin dumonda d'ina autra persona participanta.
	⁴ La persona d'instrucziun procura ch'i vegnia tschernida per la preparaziun e sco fundament dal discurs da qualificaziun ina furma dal giudicament persunal ch'è adattada a l'uffant.
⁵ A la fin dal discurs da qualificaziun vegnan nudads ils resultats, eventualas convegnientschas e mesiras che vegnan sutscrits da tut las personas participadas.	
Rapport davart l'emprender	Art. 4
	Rapports davart l'emprender pon vegnir fatgs en furma libra a la fin da mintga semester. Els pon infurmar davart il stadi actual da la cumpetenzza en la materia e/u menziunar puncts impurtants dal cumportament d'emprender e da lavurar e dal cumportament social.
Attestat commentà u attestat da notas (documents uffizials)	Art. 5
	¹ Almain a la fin da mintga onn da scola sto vegnir dà in attestat commentà u in attestat da notas.
	² L'attestat commentà giuditgescha il cumportament d'emprender e da lavurar ed il cumportament social sco er la cumpetenzza en la materia senza valurs da notas.
	³ L'attestat da notas giuditgescha il cumportament d'emprender e da lavurar ed il cumportament social senza valurs da notas, la cumpetenzza en la materia perencunter cun valurs da notas.
	⁴ Cun excepziun dals roms d'elecziun resp. dals roms d'elecziun obligatoris "tecnica d'emprender e da lavurar", "chor / orchester", "teater / jeu figurativ / saut" ed "educaziun sportiva" ston vegnir validads tut ils roms d'instrucziun.
⁵ Sco fundament per il giudicament valan ils secturs da la materia e da l'instrucziun dals singuls roms. Las personas d'instrucziun defineschan las pretensiuns fundamentalas cun fixar, en tge dimensiun che las scolaras ed ils scolars ston savair ils secturs da la materia e da l'instrucziun dals singuls roms per pudair suandar l'ulteriura instrucziun.	

⁶ Cun agid dals secturs da la materia e da l'instrucziun giuditgescha la persuna d'instrucziun responsabla, sche las pretensiuns fundamentalas da la singula scolara resp. dal singul scolar èn "surpassadas", "cuntanschidas", "per part cuntanschidas" resp. "betg cuntanschidas".

⁷ Ina discussiun pertutgant la nunpromozion è necessaria, sch'il resultat dal giudicament cumplessiv – cun cumpigliar la cumpetenzza en la materia sco er il cumportament d'emprender e da lavurar ed il cumportament social – demussa problems gravants. Quests pon tranter auter s'exprimer tras in total da passa 1,5 puncts minus. Puncts minus èn valurs da notas sut 4 en ils roms obligatoris; per rom vegn dentant mess a quint maximalmain in punct minus. En l'attestat commentà signifitgeschan "pretensiuns fundamentalas per part ademplidas" in ½ punct minus e "pretensiuns fundamentalas betg ademplidas" in entir punct minus.

⁸ Il giudicament da las scolaras e dals scolars da las classas pitschnas (classas pitschnas tradiziunalas e classas pitschnas integradas) sa basa sin finamiras d'emprender individualas.

Art. 6

Formular d'attestat

¹ Per l'attestat commentà e per l'attestat da notas a la fin da l'onn da scola sto vegnir duvrà il formular d'attestat chantunal (art. 14 al. 2 da l'ordinaziun executiva tar la lescha da scola).

² La concepziun da l'infurmaziun a la fin da l'emprim semester po vegnir fixada da las vischnancas sezzas (atgna varianta u surpigliar il formular d'attestat chantunal).

Art. 7

Regulaziuns spezialas

¹ Il rom "religiun" n'ha nagin effect sin la promoziun e per la selecziun.

² Uffants da lingua estra che vegnan tramess a scola senza enconuschientschas da la lingua d'instrucziun retschaivan l'emprim onn da scola in rapport davart l'emprender empè d'in attestat commentà resp. d'in attestat da notas.

³ L'instrucziun supplementara da la lingua e da la cultura nativa per ils uffants da lingua estra po vegnir giuditgada en l'attestat final.

⁴ Tar scolaras e scolars che fan ina terapia da legastenia u da discalculia pon ins – en cunvegna cun las persunas cun la pussanza dals geniturs e cun las terapeutas resp. cun ils terapeuts – decider da dar nagina nota per ils roms "lingua" (emprima lingua e segunda lingua) e/u "matematica". En quest cas ston la cumpetenzza en la materia dals secturs spezials "lingua" e/u "matematica" sco er il svilup da la terapia da legastenia resp. da discalculia vegnir descrits en in rapport davart l'emprender agiuntà a l'attestat. Quest rapport davart l'emprender vegn scrit en collavuraziun tranter la persuna d'instrucziun e la terapeuta resp. il terapeut.

⁵ Ils attestats commentads ed ils attestats da notas d'ina classa pitschna integrada (CPI) vegnan suttascrits da la persuna d'instrucziun da classa e cumplettads d'in rapport davart l'emprender da la persuna d'instrucziun da la CPI. Il rapport davart l'emprender cuntegna tranter auter infurmaziuns supplementaras davart il tip e la dimensiun dal giudicament individual.

Promoziun en la classa pitschna	<p>Art. 8</p> <p>Entaifer la classa pitschna sa cloma la decisiun da promoziun per ordinari "promovida" resp. "promovì", perquai ch'ins duess mo laschar repeter ina classa pitschna en cas da cundiziuns pedagogicas particularas.</p>
Nunpromoziun	<p>Art. 9</p> <p>¹ Repeter ina classa signifitgescha ina mesira da promoziun.</p> <p>² Cun repeter ina classa duain vegnir dismissas mancanzas gravantas e largias da la savida, da l'abiltad e da la capaciad.</p>
Recurs	<p>Art. 10</p> <p>¹ Las personas cun la pussanza dals geniturs pon contestar la decisiun concernent ina nunpromoziun, dentant betg singulas notas, tar l'inspecturat da scola cumpetent entaifer 10 dis dapi la communicaziun en scrit.</p> <p>² Recurs cunter ina nunpromoziun vegnan giuditgads da l'inspecturat da scola areguard la furma (andament, infurmaziun) ed areguard il cuntegn (argumentaziun d'ina nunpromoziun or da vista cumplessiva) cun cumpigliar tut las personas participadas (persuna d'instrucziun, uffant, personas cun la pussanza dals geniturs, autoritad da scola). Per quest intent sto la persuna d'instrucziun inoltrar sia posiziun en scrit a l'inspecturat da scola e conceder a quel da prender invista da tut las lavurs e da tut ils documents da giudicament sco er da l'infurmaziun envers las personas cun la pussanza dals geniturs.</p>
Invista	<p>Art. 11</p> <p>Las personas cun la pussanza dals geniturs conferman cun lur sutta-scripziun d'avair prendì invista da l'attestat.</p>
Entrada en vigur	<p>Art. 12</p> <p>Questas disposiziuns executivas entran en vigur per il cumenzament da l'onn da scola 2005/06. Ellas remplazzan las directivas per l'attestat e la promoziun relaschadas ils 24 da zercladur 2004.</p>